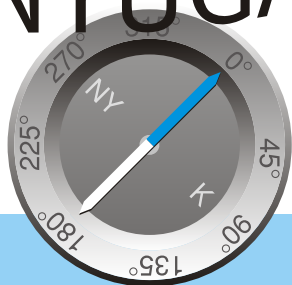

Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Látogatás Bátaapátiban

A Zsongorkó Baráti Kör szervezésében április 12-én szakmai látogatást tett a Tolna megyei Bátaapátiban található Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló (NRHT) telephelyén a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás tagtelepüléseinek polgármestereiből, képviselő-testületi tagjaiból és polgáraiból álló 40 fős küldöttség. Az eseményen részt vett Kovács Győző Boda polgármestere, az NyMTIT elnöke, Sándor Tibor Kővágószőlős polgármestere, Lévai Sándor Kővágótöttös polgármestere, valamint Bogdán László Cserdi polgármestere is.

A Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló bejáratánál Szódi Imre, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. főmunkatársa fogadta a látogatókat, és röviden ismertette a jelenlévőkkel, hogy mivel bányaterületen vannak, ezért nagyon fontos a munkavédelmi szabályok betartása. Szódi Imre összefoglalta az NRHT megépítésének célját és üzemeltetésének fontosságát, ismertette a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok keletkezési módjait, és a hazai, valamint a nemzetközi tárolási lehetőségeket. Az RHK főmunkatársa előadásában ismer-

Negyven fő látogatott el Bátaapátiba, a felszín alatti tárolóba

tette a tároló kialakításának elméleti és gyakorlati hátterét, kiemelte a két lejtőszakna és a tárolókamrák építése során véghezvitt munka jelentősebb állomásait és eredményeit.

Videoanyagok segítségével a látogatók megtekinthették az építés során végzett munkát, valamint a tárolóba történő szállítás és elhelyezés módját. A megfelelő védőeszközök – kobak, légzőkészülék – átvétele után, sor került az 1740 méter hosszúságú lejtőszakna és a tárolókamrák megtekintésére.

A felszín alatti létesítmény bejárása során a résztvevőknek lehetősége nyílt kérdéseket feltenni, mellyel éltek is a nyugat-

mecseki látogatók. A közel egyórás látogatást követően a csoport tagjai megtekintették Bátaapáti települést Kovács Győző NyMTIT elnök vezetésével. A társulás elnöke röviden összefoglalta a település történetét, majd felvázolta, hogy milyen előnyökkel járt a tároló befogadása, milyen gazdasági és fejlődési lehetőséget teremtett a beruházás.

A látogatás összefoglalásaként Varga Géza, a Zsongorkó Baráti Kör elnöke elmondta, örömmel látta, hogy a fiatal korosztály is képviseltette magát a kiránduláson, mert a baráti kör fontosnak tartja a minél szélesebb körű tájékoztatást.

Falunap Bodán

Április 28-án került megrendezésre a bodai falunap. A délutáni eseményen részt vett Pichler Imre, a térség országgyűlési képviselője, és jelen voltak a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás tagtelepüléseinek polgármesterei, valamint a meghívott társadalmi szervezetek képviselői. A rendezvény szervezői minden korosztály számára kínáltak programot, volt arcfestés, légvár és lovagoltatás a gyerekeknek, horgászverseny és borkóstolás a felnőtteknek. Ezen kívül vidám színpadi produkciók is szórakoztatták a közönséget.

Minden adott volt a remek bangulatú falunaphoz

FALVAK HÍREI

BAKONYA

A Dél-Dunántúli Operatív Program (DDOP) pályázatán elnyert 30 millió forintos támogatás segítségével hamarosan elkezdődhetnek a csapadékvíz-elvezetést szolgáló beruházások a településen.

A START program keretében 7 fő foglalkoztatására van lehetősége az önkormányzatnak.

Május 26-án gyerek- és falunap került megrendezésre a településen.

BODA

Április 28-án került megrendezésre a falunapi rendezvény a szabadidőparkban.

Kovács Győző, Boda polgármestere, valamint a község jegyzője és egy megbízott vállalkozó május 8. és 11. között a település finnországi partnertelepülésén, Kangasban járt. Itt megtekintették, illetve jelképesen átvették a finn partnertelepülés által felajánlott, a LEADER pályázatból felépített, hagyományos finn szaunaházat. Bodán, augusztus végén tervezik felállítani a mintegy 40 millió forint összértékű projekt keretében elkészült épületet.

A START munkaprogram keretében 38 fővel indult program Bodán. Burgonyát, hagymát, borsót, kukoricát, babot, tököt és – egy helyi polgár felajánlásával – paradicsomot ültettek, illetve vetettek. Az önkormányzat több mint 26 hektáron gazdálkodik a programban.

BÜKKÖSD

A Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) pályázatán elnyert 6,6 millió forintos támogatás felhasználásával egy kerékpártároló kiépítésére és kerékpárok vásárlására is sor kerül az általános iskolások számára. A tervek szerint a beruházás még az idei évben megvalósul.

Megtörtént a települési óvoda fűtőkorszerűsítésének műszaki átadása.

Idén nyáron, június 2-án rendezték meg a község falunapját.

CSERDI

A településen elkezdődött a főutca felé néző pincék felújítása, jelenleg két épületen dolgoznak a kivitelezők.

A terveknek megfelelően folyik a kemenceépítés a pihenőövezetben, a játszótér mellett.

A településen járt az ukrán cigányság elnöke egy négy fős delegáció kíséretében. A megbeszélések során áttekintették a szorosabb együttműködés lehetőségeit.

A START munkaprogram keretében egy 2500 négyzetméter alapterületű főliaházat alakítottak ki.

A helyi lakosok számára egy hűsfüstölő építését kezdte meg az önkormányzat, ezzel is a lakosság életkörülményének javítása a cél.

CSERKÚT

A képviselő-testület elfogadta a település 2011. évi zárszámadását. Május 2-án pedig közmeghallgatást tartott az önkormányzat és a képviselő-testület.

A START munkaprogram keretében, 3 különböző munkaterületen, 9 fő foglalkoztatására van lehetősége az önkormányzatnak.

HELESFA

Jelentős önkormányzati támogatással és pályázati források segítségével elkezdődött a településen található műemlék templom tetőszerkezetének és tornyának felújítása, a közmunkások és a lakosság közreműködésével. A katolikus templom tetőszerkezetének felújítása a terveknek megfelelően halad, jelenleg a bádogozási és burkolási munkák zajlanak.

HETVEHELY

Mezőgazdasági munkák végzésére 20 fő foglalkoztatására van lehetősége az önkormányzatnak a START munkaprogram keretében.

Nyolcadik alkalommal került megrendezésre a településen a Niels Bohr fizika- és kémiaverseny. Az NyMTIT tagtelepülések iskolásai számára meghirdetett vetélkedőn a bodaiai bizonyultak a legjobbnak, de jutott nyereséget minden településnek.

A PANNON VOLÁN Zrt. Hetvehelyen rendezte meg majálisát.

FALVAK HÍREI

KÖVÁGÓSZŐLŐS

A Zsongorkő Baráti Kör szervezésében huszadik alkalommal került megrendezésre a Jakab-hegyaljai borverseny, melyre 70 termelő 170 borral nevezett.

Kiválasztották a kivitelezőt az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér (IKSZT) beruházásra, a munkálatok a terveknek megfelelően június elején elkezdődnek, a várható befejezés decemberben lesz.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

Az éves munkatervnek megfelelően, közmeghallgatást tartottak április 19-én a településen.

Rendben zajlanak a településen a START munkaprogram keretein belül elvégzendő feladatok.

NyMTIT hírek

Április 24-én a kövágótöttösi rendezvényteremben tartotta idei harmadik ülését a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás. Az eseményen részt vett Szódi Imre, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. főmunkatársa, Dr. Letenyei Róbert jegyző, Móri Gabriella, az NyMTIT gazdálkodója, valamint a tagtelepülések polgármesterei és képviselői. Kovács Győző, az NyMTIT elnöke röviden tájékoztatta a polgármestereket a lejárt idejű határozatokról és az utolsó ülés óta eltelt eseményekről. A napirendi pontok tárgyalása során megvitatták a társulás 2011. évi zárszámadását, amit el is fogadtak a jelenlévők. Ezután ismertették a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány döntéseit, amit a tagtelepülések polgármesterei tudomásul vettek, majd Kovács Győző előterjesztését követően megtárgyalták az éves munkatervben szereplő szakmai úttal kapcsolatos tudnivalókat és az elvégzendő feladatokat.

Május 19-én a bátaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló felszín alatti tárolókamráit látogatták meg a bodai és cserdi civilszervezetek vezetői. Az eseményen résztvevők az utolsók lehettek, akik még megtekinthették a létesítményt annak műszaki átadása előtt.

A látogatók ez alkalommal Bodát és Cserdit képviselték

Ha május, akkor Hetvehely

Nyolcadik alkalommal került megrendezésre Hetvehelyen a Niels Bohr fizika- és kémia-verseny. A térség általános iskolásainak megrendezett vetélkedőn az iskolai tananyag mellett a radioaktív hulladékok témaköre is előkerült, de voltak játékos feladványok is. A pécsi Leőwey Klára Gimnázium tanárainak felügyelete mellett izgalmas kísérleteket mutattak be a gimnázium diákjai a nyugat-mecseki fiataloknak. Az NyMTIT tagtelepülések iskolásai számára meghirdetett tanulmányi versenyen a bodaiak bizonyultak a legjobbnak, de – az RHK Kft. jóvoltából – jutott nyereség minden településnek. Az esemény fontosságát jelzi, hogy idén is szinte minden polgármester személyesen képviselte községét a díjátadón.

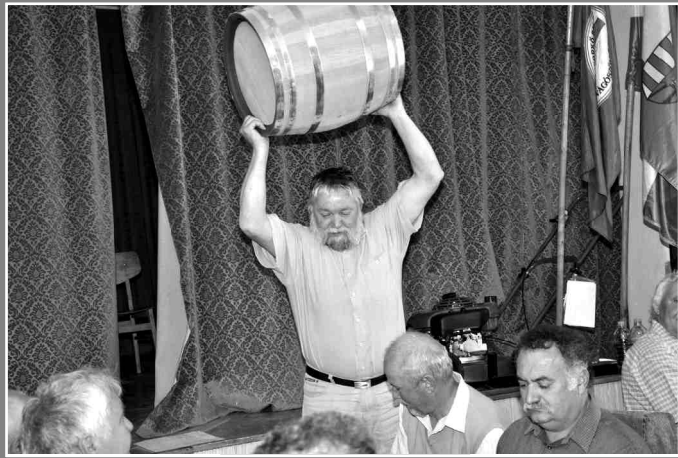

A győztes bodai csapat igazán kitett magáért

A 2012. évi Niels Bohr-verseny végeredménye

1.	Boda
2.	Helesfa
3.	Hetvehely
4.	Bükkösd
5.	Kövágószőlős
6.	Cserkút
7.	Bakonya
8.	Kövágótöttös
9.	Cserdi

NyMTIT képriport

A Kővágószőlőn rendezett Jakab-hegyalja borversenyen a díjak is az alkalomhoz illettek

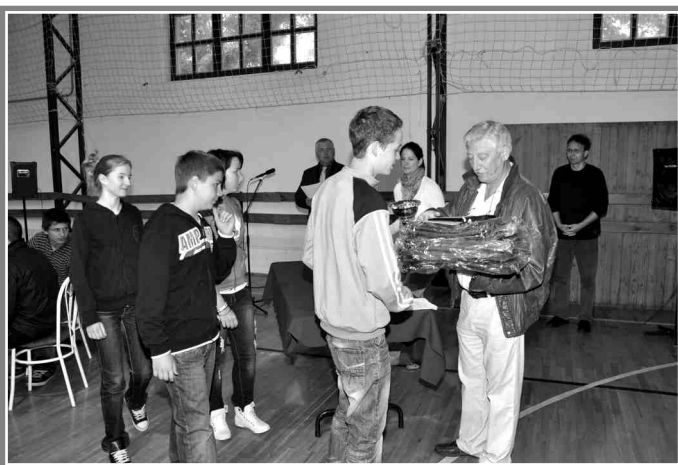
A betvebelyi Volán majálison a hagyományörző programok is teret kaptak

A nyugat-mecseki civileknek többször is alkalmuk nyílt az elmúlt hetekben a bátaapáti tároló megtekintésére

Idén is rengetegen vettek részt a volt III-as üzemi dolgozók kővágószőlői találkozóján

Kovács Győző, az NyMTIT elnökeként is gratulálhatott településének a Niels Bobr-versenyen

A település emlékműve igazi zarándokhely lett a bányászok számára

Atomenergiáról mindenkinek tizedszerre

Több mint kétszázan – többségükben középiskolás diákok – gyűltek össze május 24-én Pécsen az egyetem Ifjúság úti dísztermében, hogy meghallgassák az „Atomenergiáról mindenkinek” program tudományos előadásait. A 2005 óta immár tizedszer megszervezett eseménysorozat célja – amint azt dr. Rónaky József, a rendezvényt szervező Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója köszöntőjében kiemelte – elsősorban az, hogy ismereteket adjon, gondolatokat ébresszen a nukleáris energiával kapcsolatban. Dr. Pirisi Gábor, a Pécsi Tudományegyetem Földrajzi Intézetének igazgatóhelyettese megnyitójában a tudományos párbeszéd fontosságát hangsúlyozta. Az előadások az energetika és a radioaktivitás több területét érintették.

Elsőként *Dr. Bank Klára*, a pécsi egyetem Földrajzi Intézetének docense beszélt. A 21. század energiaforrásairól szólva arra hívta fel a figyelmet, hogy a következő századfordulóra várhatóan csaknem megháromszorozódik az energiaigény a Földön, amihez a hagyományos energiaforrások (kőolaj, földgáz, szén) valószínűleg nem lesznek elegendőek, ráadásul ezek egyre drágulnak, míg a környezeti hatások egyre súlyosabbak. Bár a docens-asszony bevallotta szélenergiá-párti, hangsúlyozta, hogy az atomenergiára még valószínűleg sokáig szüksége lesz az emberiségnek.

Sugárzó környezetünk címmel *Lázár István*, az Országos Atomenergia Hivatal munkatársa

élvezetes és érthető formában mutatta be, milyen sokféle sugárral kell együtt élnünk. Rámutatott, hogy eme sokféleségnek csak egy töredéke a radioaktivitás.

Hullán Szabolcs, az OAH főosztályvezetője az atomerőművek biztonságának kérdéseiről beszélt, ezen belül röviden bemutatta a hivatal munkáját, amely az engedélyezésen, közvetlen és közvetett ellenőrzésen át a határozatok érvényre juttatásáig terjed. Ezután szólt arról is, hogy a nukleáris létesítmények biztonságát számos műszaki eszköz, berendezés szavatolja. Mondandóját azzal zárta, ha más üzemeket is ilyen szigorú biztonsági rendszerek szabályoznának, jobb helyzetben lenne a környezetvédelem a világban.

Nős Bálint, az RHK Kft. stratégiai és mérnöki irodájának vezetője volt az első délutáni előadó. Természeti analógiák bemutatásával bizonyította, hogy a nagy aktivitású és hosszú élettartalmú radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére is van biztonságos megoldás.

Dr. Rónaky József, az OAH főigazgatója Fukusima tanulságairól beszélt, kiemelve a „stressz-tesztek” és a további biztonság-növelő intézkedések jelentőségét.

Sükösd Csaba, a Budapesti Műszaki Egyetem Nukleáris Technikai Intézetének docense „Atomenergia a 21. században” címmel tartott előadást. Először is cáfolta, hogy mindenütt visszaszorulna az atomenergia, hiszen ma is 436 reaktor működik

világszerte, és 62 van épülőben, miközben 30 újonnan belépő ország tervezi nukleáris létesítmény építését. Hogy szükség van hazánkban is atomenergiára, azt az Újszilváson épült naperőmű példáján vezette le, amely hatékonysága ma még alig húsz százalékos, tehát ha ezzel akarnánk kiváltani az atomenergiát, egy új blokk bekerülési költségének sokszorosát kellene előteremteni. A szélenergiáról szólva az energiatárolás nehézségét, a szélenergiák működésének kiszámíthatatlanságát emelte ki.

A rendezvény kísérőprogramjaként az RHK Kft. radioaktív hulladékok kezelését bemutató kiállítását is megtekinthették az érdeklődők.

Nős Bálint a Nyugat-Mecsekkel érintő nagy aktivitású hulladékok biztonságos tárolásával kapcsolatos kutatásokról is szót ejtett

35 éves az RHFT

A Pest megyei Kismédeiben igazi ünnep volt a létesítmény jubileuma

A Pest megyei Püspökszilágy és Kisméde határában található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló már 35 éve fogadja az intézményi eredetű kis és közepes aktivitású hulladékokat – ezt ünnepelték május 31-én. A Kismédeiben rendezett ünnepi tanácskozáson Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója és Edelman György, a település polgármestere, a helyi társulás, az Izotóp Tájékoztató Társulás elnöke köszöntötte a résztvevőket és foglalta össze, hogy mit jelent az üzemeltető és a létesítményt befogadó térség számára a telephely működése. A meghívottaknak lehetőségük volt megtekinteni magát az RHFT-t is, ahol jelenleg kapacitás- és biztonság-növelő program zajlik. A létesítmény társadalmi elfogadottsága továbbra is magas, köszönhetően a kiváló lakossági kapcsolatnak. A nem atomerőművi eredetű, tehát az ideszállított intézményi (egészségügy, oktatás, mezőgazdaság, stb.) kis és közepes aktivitású hulladékok elhelyezésének megoldása továbbra is biztosított – hangzott el a tanácskozáson.

TETT-re készen Bátaszéken

Az idén tizenöt éves Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) Bátaszéken tartotta az évi tudományos tanácskozását. A TETT-re Kész Nap a hagyományokhoz híven a sajtótájékoztatóval kezdődött, ahol Darabos Józsefné Bábaapáti polgármestere, a TETT elnöke; Bognár Jenő Bátaszék polgármestere; valamint Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója beszélt a Tolna megyei Bábaapátiiban található Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló saját környezetére gyakorolt kedvező hatásáról. A kiváló együttműködésnek köszönhetően a továbbra is magas társadalmi elfoga-

dottságról és a felszín alatti tárolókamra idei átadásáról is beszámolhattak a felek. Ezt követően érdekes előadások hangzottak el a létesítményben folyó munkákról és a térségi társulás által elvégzett feladatokról. Az esemény zárásaként sor került az idei Gránit-díjak átadására is. Idén ketten részesültek kitüntetésben: Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. korábbi ügyvezető igazgatója, és Süli János, a Paksi Atomerőmű Zrt. korábbi vezérigazgatója.

Dr. Kereki Ferenc (jobbra) gratulált a TETT elmúlt tizenöt évének sikereire

Kormánybizottság alakul a paksi atomerőmű bővítésének előkészítésére

Orbán Viktor miniszterelnök vezetésével kormánybizottságot állít fel a paksi atomerőmű bővítésével kapcsolatos stratégiai döntések előkészítésére a kormány, a bizottság további két tagja Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter és Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter.

A kormány a paksi atomerőmű telephelyén létesítendő új atomerőművi blokk (blokkok) megvalósítását a nemzetgazdaság szempontjából kiemelt fontosságú és az energiaellátás biztonsága

szempontjából alapvetően szükséges beruházásnak tekinti.

A kabinet azt a célt tűzte ki, hogy előkészíti a paksi telephely bővítését két új blokkal, hogy azok 2020 és 2030 között üzembe lépve hozzájárulhassanak a nemzetgazdaság fenntartható fejlődéséhez. Ennek megvalósításával a magyarországi nukleáris kapacitás további évtizedekre válik fenntarthatóvá, miután a jelenleg működő blokkokat 2037-ig leállítják – közölte a kormányszóvivői iroda.

A tájékoztatás szerint a hazai ellátásbiztonság, árstabilitás garantálása

atomerőművi blokkok létesítését teszi szükségessé. A részletes rendszervizsgálatok alapján 2020–2030 között a hazai rendszerbe 2–3000 megawatt atomerőművi kapacitás építhető be és használható ki. A számítások alapján csak ezzel biztosítható a fogyasztói árak minimalizálása, a világpiaci tüzelőanyag-áraktól csekély mértékben függő fogyasztói árstabilitás. Az atomerőművi blokkok létesítését indokolja a széndioxid-kibocsátás klímavédelmi követelmények által elvárt csökkentése is.

A nyugat-mecseki térség számára fontos lehet a paksi történések nyomon követése, hiszen az erőmű közvetve az itt élők számára is fejlődést hozhat

ENSERG: Alapos volt a paksi stressz-teszt

Az Európai Nukleáris Hatóságok Csoportja, az ENSERG jóváhagyta az atomerőművek Célzott Biztonsági Felülvizsgálatáról szóló jelentést. A magyar atomerőmű felülvizsgálatát és jelentését a szakértők kellően alaposnak, az elhatározott intézkedéseket megfelelőnek ítélték – közölte a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium.

A kormány honlapján megjelent közlemény szerint, az Európai Nukleáris Biztonsági Hatóságok Csoportja (European Nuclear Safety Regulators Group – ENSREG) 2012. április 25-én jóváhagyta az európai nukleáris Célzott Biztonsági Felülvizsgálatról – közismert néven stressz-tesztről – szóló felülvizsgálati jelentést.

A közlemény szerint a szakértők pozitívan értékelték a magyar jelentésben leírt eredményeket és a felülvizsgálat során adott válaszokat. „Megállapították, hogy a magyar felülvizsgálat és az arról készült jelentés kellően alapos, a nemzetközi felülvizsgálat során nem tártak fel olyan biztonságnövelési lehetőséget, amelyet a hazai szakemberek ne vettek volna figyelembe, az elhatározott intézkedéseket pedig megfelelőnek tartották.” – írta a tárca. Azt is hozzátették, hogy a felülvizsgálatot végzők nagyra értékelték a magyar fél részéről tapasztalt nyitottságot és együttműködő készséget, ugyanakkor felhívták a magyar hatóság – az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) – figyelmét, hogy szorosan kövesse nyomon az elhatározott intézkedések végrehajtását és

biztosítsa, hogy a tervezett átalakítások elérjék a kívánt hatást.

A paksi atomerőműben az Európai Bizottság felkérésének eleget téve 2011 májusában kezdődött el a Célzott Biztonsági Felülvizsgálat, az erről készült dokumentációt a kitűzött határidőre, 2011. október 31-ig átadták az OAH-nak. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. közlése szerint a „fukusimai eset hatására elrendelt vizsgálat eredménye alapján kijelenthető, hogy a paksi atomerőmű ellenálló-képessége megfelelő a feltételezett kulcseményekkel, külső veszélyeztető tényezőkkel szemben, így azonnali beavatkozásra nincs szükség.”

BAF – az isteni adomány

Megdöbbenő hír járta be 2012 május első napjaiban a világot: Japán leállította mind az ötven reaktorát (eredetileg 54 volt, de mint ismeretes, négy tönkrement a fukusimai balesetben). A hír azért döbbenetes, mert Japán igencsak az élen járt az atomerőművek telepítése terén, és az elsőt már 1966-ban beindították, és a tavalyi katasztrófa előtt a fejlesztési tervekben 2030-ig még ötven százalékos növekedést írtak elő. Most a leállításokkal viszont az ország villamos energia szükségletének csaknem egyharmadát jelentő kapacitás esett ki! A Tepco, a japán energetikai nagyvállalat most a meglévő, általa üzemeltetett hőerőművekkel próbálja pótolni a hiányzó energiát, csak hogy azok meglehetősen vén, fél évszázadnál öregebb létesítmények... Kérdés, mi történik, ha meghibásodás miatt ezekből is leáll egy-kettő, akár csak néhány napra is?

Köztudomású, hogy Japán energetikai nyersanyagokban szegény, ugyanakkor fejlett ipara és a magas szintű jólét miatt sok „villanyt” fogyaszt, tehát óriási jelentősége van (lehetőséges lenne, hogy csak volt?) az atomenergiának, amit most kizárni látszanak. Ám valószínű, hogy a meglehetősen szélsőséges időjárási viszonyok – télen a fűtés, nyáron a klímaberendezések falják az áramot – rá fogják kényszeríteni a japán hatóságokat (és a mostani sok hatása alatt egyelőre még meglehetősen ellenségesen viselkedő közvéleményt is), hogy alapos vizsgálatok, tesztek után ismét beindítsák atomreaktoraiknak nagyobbik hányadát. A gond az, hogy egy leállított atomerőmű nem olyan, mint amikor lekapcsoljuk a lámpát, és rögvest elsötétül a helyiség. A fűtőelemek még jó darabig működnek, továbbra is termelődnek radioaktív anyagok, ahogyan ezt sajnos megtapasztalhatta a világ a hatalmas vízárral elöntött, majd hűtés nélkül maradt fukusimai reaktoroknál. És amikor végleg leszerelik az erőműveket, akkor is keletkeznek radioaktív anyagok, köztük nagy aktivitású is – ez utóbbiak egy része csak az elhasznált fűtőelem, nagyobbik fele bontási hulladék, mint például a reaktor alkatrészei.

Ezzel a problémával minden atomenergiát használó ország szembesül. A mi paksi erőműünkben évente 400–440 kiégett fűtőelem elhelyezését kell megoldani.

Mint tudjuk, ezek ötven évig maradnak Pakson, a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójában (KKÁT), ahová azután kerülnek, hogy a reaktortérből kivéve legalább három évet vízzel hűtött pihentető medencében töltenek. Ám a végleges elhelyezésről is gondoskodni kell majd a jövőben. Ugyanakkor például a mi atomerőműünk végleges leszerelésekor (a húszéves üzemidő-hosszabbítással számolva az utolsó blokkot 2037-ben állítják majd le) néhány ezer köbméter sugárzó anyag elhelyezését kell megoldani. Addig a hatóságoknak szigorúan meg kell határozniuk a kezelés szempontjából nagy jelentőségű kritikus értékeket a különféle típusú – kis és közepes, illetve nagy aktivitású és hosszú élettartamú – radioaktív anyagokra.

Persze nem ma kezdődik ez a munka, ahogy a megoldások kidolgozása sem. Léteznek már hazai, de összehangolt nemzetközi szabványok, előírások is.

Azt mindenesetre tudni kell, hogy igencsak összetett feladatokról van szó. Kezdjük azzal, hogy a radioaktív anyagok is lehetnek szilárd, folyékony és gáz halmazállapotúak, ami nyilvánvalóan mindegyik esetében más kezelést igényel. Ám ennél is lényegesebb az aktivitás szerinti osztályozás. A különböző sugárzó anyagok, radioizotópok felezési ideje (tehát az, hogy mennyi idő alatt csökken felére az adott anyag lebomló atomjainak száma) a másodperc töredékétől több tízezer évig terjedhet. Az sem mindegy, milyen tevékenységből származik, honnan kell elszállítani a sugárzó anyagokat, hiszen nemcsak atomerőművekben termelődnek, hanem a gyógyászatban, az iparban, sőt a mezőgazdaságban is. Szerencsére a radioaktív hulladékoknak térfogat szempontjából döntő része, 96–99%-a, kis és közepes aktivitású, és ennek megfelelő és biztonságos elhelyezéséről már gondoskodik a bátaapáti tároló.

Csak hogy a KKÁT üzemideje véges, tehát a végleges, évezredekre megoldást jelentő tároló megépítése még előttünk áll. Az Európai Unió direktívája szerint minden országnak, ahol atomerőművet működtetnek, magának kell gondoskodnia nukleáris hulladékai, így a nagy aktivitásúak elhelyezéséről is.

Nem egyszerű feladat, mert kell hozzá olyan természeti adottság is, ami lehetővé

teszi a biztonságos tároló megépítését. A svédeknek például ilyen a Stripa-ban lévő nagy gránit közettömb: az elhasznált fűtőelemeket itt, 500 méter mélységben fogják lerakni. Várhatóan 2015-ben megnyitják a tárolót, amelynek kialakítását 1995-ben kezdték.

Ami minket illet, korábban, 1998 elejéig a volt Szovjetunióba, illetve Oroszországba szállítottuk a kiégett fűtőelemeket, de az új EU-direktíva miatt ezt már nem tehetjük. Szerencsére nekünk is adott egy kiváló lehetőségünk: a bodai aleurolit formáció (BAF), egy nagy szilárdságú, nagy kiterjedésű közettömb. Ennek kutatását 1989-ben kezdték 1050 méter mélységben, az akkor még működő uránbányában. 1995 és 1998 között lefolytattak egy rövid távú programot, aminek alapján kimondható, hogy a mintegy 250 millió éves bodai aleurolit alkalmas egy mélygeológiai tároló befogadására, mert egyfelől igen jó izotópmegkötő tulajdonságú, másfelől nagyon jó vízzáró, ami a radioaktivitás továbbterjedésének első, természetes gátja lehet. A kutatás 1999 és 2003 között szünetelt, majd lassú ütemben újraindult. Ennek legfőbb oka a pénzhiány volt. Ám most, hogy Bátaapátiban hamarosan befejeződnek a kis és közepes aktivitású tároló felszín alatti munkálatai, jelentősebb anyagi forrás szabadul fel a nagy aktivitású hulladék ügyére. Jó is lesz igyekezni, mert bár az ötvenes évek közepe, a létesítmény üzemidejének tervezett kezdete látszólag messze van, rengeteg még az elvégzendő feladat.

Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök,
a Magyar Mérnök Akadémia tagja

Nagy múltú verseny lett

„Kertészkedj, művelődj, barátokoz, véd a természetet, fogyassz magyar terméket!” – e gondolat jegyében került megrendezésre a Zsongorkó Baráti Kör szervezésében a XX. Jakab-hegyalja borverseny eredményhirdetése a kövágószőlősi kultúrházban március 31-én.

Az eseményen részt vett Sándor Tibor, Kövágószőlős polgármestere, Nagy Csaba országgyűlési képviselő, Pécs város alpolgármestere, Dr. Szent-Miklóssy Ferenc, a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének elnöke, Havrán István borász, a zsűri elnöke, Bognár László, a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének elnökségi tagja, Kovács Győző, a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás elnöke, valamint a környékbeli gazdák és társadalmi szervezetek képviselői.

A Borcanto együttes műsorát követően Varga Géza, a Zsongorkó Baráti Kör elnöke köszöntötte a gazdákat és a meghívott vendégeket. Ünnepi köszöntőjében kiemelte, hogy az 1992-ben alakult baráti kör első rendezvényei között is már ott voltak a borversenyek. Az elmúlt húsz év önmagáért beszél – folytatta Varga Géza. Az első versenyen még 24 darab mintát adtak le a gazdák és most, a XX. Jakab-hegyalja borversenyen már 170 minta szerepelt három kategóriában. Az elnök külön kiemelte Havrán István személyét, aki az első borverseny bírálója volt és a huszadikon is ő vezette a zsűrit. Mindenkinek szeretném megköszönni, aki hűséges volt ehhez a rendezvényhez, és a hosszú évek során elhozta ide a borát vagy borait, hiszen ma már nem ritka az olyan termelő, aki több mintával jelentkezik – zárta beszédét Varga Géza.

Egy településvezető számára mindig a siker mértéke a helyi civil szervezetek működése, ez különösen igaz a baráti kör esetében – mondta ünnepi köszöntőjében Sándor Tibor polgármester, majd kiemelte, hogy véleménye szerint a verseny legnagyobb elismerése az, hogy a jubileumi alkalomra 70 termelő 170 mintával nevezett. A bírálók szerepe nagyon nagy jelentőséggel bír a versenyeken – folytatta Sándor Tibor, és meghatározónak nevezte Havrán István borász szerepét, aki 20 éve vezeti a zsűri munkáját és szakmai előadások, metszési bemutatók sorával segíti a Kertbarát munkacsoportot. Ezen sok éves munkát az önkormányzat külön jutalommal szeretné elismerni – zárta beszédét Sándor Tibor.

Dr. Szent-Miklóssy Ferenc, a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének elnöke ünnepi köszöntőjében rövid összefoglalást adott a kertbarát mozgalomról, melynek jelenleg 130 regisztrált tagszervezete van. Havi rendszerességgel tartanak szakmai összejöveteleket, melyek célja, hogy új szőlőfajtákat és művelésükhöz szükséges

A huszadik alkalommal megrendezett borverseny már komoly hagyományokkal bír

technológiákat ismerjenek meg az érdeklődők, ezen túlmenően pedig a piaci értékesítésben is hasznos tanácsokkal segítik a tagokat. A Zsongorkó Baráti Kör 20 éves jubileuma alkalmából a Kertészek és Kertbarátok Országos Szövetségének dicsőséges oklevelét vehette át Varga Géza, a baráti kör elnöke, Sándor Tibor polgármester, Bencze Ferenc, Kiss Sándor, Kovács Sándor, Pereces András a baráti kör tagjai, valamint Havrán István borász.

A borverseny szakmai értékelése során Havrán István zsűrielnök röviden ismertette a 2011-es év időjárás körülményeit és az ennek következtében szükséges szőlőmunkálatokat, valamint kitért a borok kezelésével kapcsolatos feladatokra is.

A bírálóbizottság Fehérbor kategóriában 12 arany, 41 ezüst, és 38 bronz; Rose bor kategóriában 1 arany, 2 ezüst és 7 bronz;

Vörösbor kategóriában 13 arany, 16 ezüst és 15 bronz minősítést adott. Fehérbor kategóriában a nagydíjat Kovács Győző (vegyes fehér) bora, a Vörösbor kategória nagydíját Brauchli Heinz (cabernet sauvignon) bora kapta. A legmagasabb pontszámú helyi bor Nagy Károly (kékrankos) bora volt, termelője egy 120 literes hordót is elnyert. A legtöbb mintával Gál Ferenc (11 db) termelő nevezett a versenyre, aki különdíjban részesült. A legeredményesebb termelői nagydíjat Brauchli Heinz (3 arany, 1 ezüst) érdemelte ki.

A Zsongorkó Baráti Kör szakácsai kitétek magukért, igazán ízletes étellel vendégelték meg a verseny résztvevőit, akiknek lehetőségük nyílt a borok kóstolására és a szakmai tapasztalatok cseréjére is a jó hangulatú rendezvényen.

Majális Hetvehelyen

Május 12-én Hetvehelyen rendezte meg hagyományos majálisát a Pannon Volán Zrt. Az eseményen részt vett Wágner Antal, Hetvehely polgármestere, Horváth Zoltán, a Pannon Volán Zrt. vezérigazgatója, Kovács Győző, az NyMTIT elnöke, valamint Dr. Konkoly-Thege Mária, a Közúti Közlekedési Szakszervezet (KKSZ) Baranya megyei elnöke. Wágner Antal köszöntőjében örömeinek adott hangot, hogy – a dolgozók kérésének megfelelően – már második alkalommal választották a települést a

rendezvény helyszínéül a szervezők. Horváth Zoltán vezérigazgató kiemelte, hogy az ilyen rendezvények azért is fontosak, mert lehetőséget adnak a különböző műszakokban dolgozók, valamint a beosztottak és a vállalat vezetői közti kötetlen beszélgetésekre.

A szervezők idén is kitétek magukért, látványos programokkal várták a vendégeket

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló

Bakonya, Boda, Bülkkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kövágószőlős, Kövágóötös

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563